

derl pezder iz očesa, ko sam v svojem očesu ne vidiš bruna? Hinavec! izderi popred bruno iz svojega očesa, in potem glej, da izdereš pezder iz očesa svojega brata!“ Luk. 6, 36.

Ko rejnik najde pri otroku izvirek ali vzrok pregreška, naj ga precej pri začetku, kar je mogoče, ustavlja in zatira. Ni prav, če kdo meni, da se bo ta ali uni pregrešek v poznejših letih znabiti sam odpravil ali saj zboljšal; — temuč misliti se mora, da dalje, ko se odlaša, težje se odpravi in zatare kaj slabega, nazadnje pa se še celó nič pomagati ne more. Pregovor pravi: „Drevesce ravnaj, dokler je mladó, staro se ti uklonilo ne bo“. Zrejenču pa naj se tudi živo pred oči postavljajo žalostni nasledki njegovega pregreška, da bi se ga tudi sam rad znebil. — Ako ni otrok posebno termast in hudobne volje, naj se le ljubeznjivo in krotko zavrača in napečuje na pravo pot k poboljšanju. Razlaga naj se mu, da se človek lahko kaj odvadi in kaj navadi, in tedaj tudi lahko poboljša, če ima le resnično voljo za to. Dobro pa si naj rejnik zapomni, da naj tudi po poti poboljšanja počasi stopa, in da nikakor ne preobloži svojega zrejenca, da ne omaga. Počasi se daleč pride! In če tudi zrejenec zopet zajde na svojo prejšno krivo pot, naj ga rejnik zopet poterpežljivo zavrača, in naj ne obupa, da bi se poboljšal. Saj se še odraščeni človek težko odvadi kake nerodnosti, ktera mu je že preveč zašla za kožo.

Podlaga izobraženosti.

Podlaga vse izobraženosti in učenosti so začetne šole. — Izobraženost in učenost ste pa dve reči, ktere človeka plemenite, in mu lajšate pot do pravega namena, to je, da je človek že tukaj na zemlji srečen in da ne zgreši srčce, ktero mu je Bog v svojem kraljestvu — v obljubljeni nebeški deželi pripravil.

V šoli se otroci štirih poglavitnih predmetov vadijo: kerščanskega nauka, branja, pisanja in številstva.

Pervine štiri skupaj
Življenje časno srečno
Dajejo nam že tukaj,
In unkraj groba večno. —

Kerščanski nauk je naj imenitnejši vseh predmetov, — je začetek znanja in vse modrosti, — je vratar in svetilo ne-

beškega žara do spoznanja, in je oživljevalec naših src v strahu božjem. V kerščanskem nauku spoznamo, da smo naj imenitnejše stvari na zemlji, in da nas je dobitljivi stvarnik za kaj več ustvaril in namenil. Po tem nauku dobivamo v svoje serca tisti mir, katerega nam svet ne more dati, — tisto tolažbo, katere druge minljive pozemeljske stvari nimajo, da namreč naša duša ne bo nikoli umerla, temuč vedno živela. — Kerščanski nauk naj bo naše celo življenje, — in toraj naj prvi in naj potrebnejši predmet začetne šole.

Branje nam je v življenju zelo potrebna in koristna reč. Brati se moramo učiti, da si iz bukev in spisov potrebnih nauk nabiramo. — Brati moramo pridno in skerbno, da si zlahkimo serce in bistrimo spomin. — Berimo pa tudi pazljivo veliko knjigo neizmerne narave božje, da občudujemo nevidljivega stvarnika, — ga molimo in častimo neprenehoma. — Branje je tedaj drugi koristni predmet začetne šole.

Nič manj potrebno in koristno, kot branje, je tudi pisanje. — Učimo se pisati, da bomo lahko sebi in drugim kaj zapisali in tudi poznejšemu narodu svoje misli zapustili. — Ne samo lepo, temuč tudi dobro in prav se učimo pisati. Kdor si vé začerkati, kaj je prav in lepo, kaj je dobro in koristno, — si nabira bogati zaklad za življenje. Pa tudi gorjé pisaču, ki kaj nepoštenega pisari! — Je pa še neka večja in lepša pisava z neizbrisljivimi čerkami brez pisavnega orodja, ktera je zapisana na tablo našega serca, kjer se bere kerščanstvo in bogoljubnost. — Ta pisava nas uči, da naj si zapišemo nauke modrosti in bogaboječnosti na tablo svojega serca. — Pisanje je tedaj tretji koristni predmet začetne šole.

Številstvo nas uči, da bi bili varčni pri gospodarstvu, — da bi pri vseh svojih opravilih primerjali izdajke in dohodke z dobički in z zgubami. — Pa tudi še kaj več nas uči številstvo! Uči nas tudi, da se bo enkrat pred večnim sodnikom število za naš večni dobiček ali za našo večno zgubo. To številstvo imejmo z velikimi številkami globoko vtisnjeno v serce, ker to bo naše poslednje številstvo. — Številstvo je tedaj četrty koristni predmet začetne šole.

A. Štamcar.